

EN PERE CULLERER

Bernat Forteza

Il·lustracions de n'Úrsula Perelló Mir

Col·lecció: Sa Picarolada

- 1 En Pere de Búger
- 2 En Pere Picaroler
- 3 En Pere Cullerer

© de l'edició: Ajuntament de Búger

© del text: Bernat Forteza

© de les il·lustracions: Úrsula Perelló Mir

Edita: Ajuntament de Búger

Dipòsit Legal: PM 00933-2021

Impressió: gràfiques Gelabert (Sa Pobla)

Bernat Forteza, mestre d'escola

EN PERE CULLERER

Il·lustracions de n'Úrsula Perelló Mir

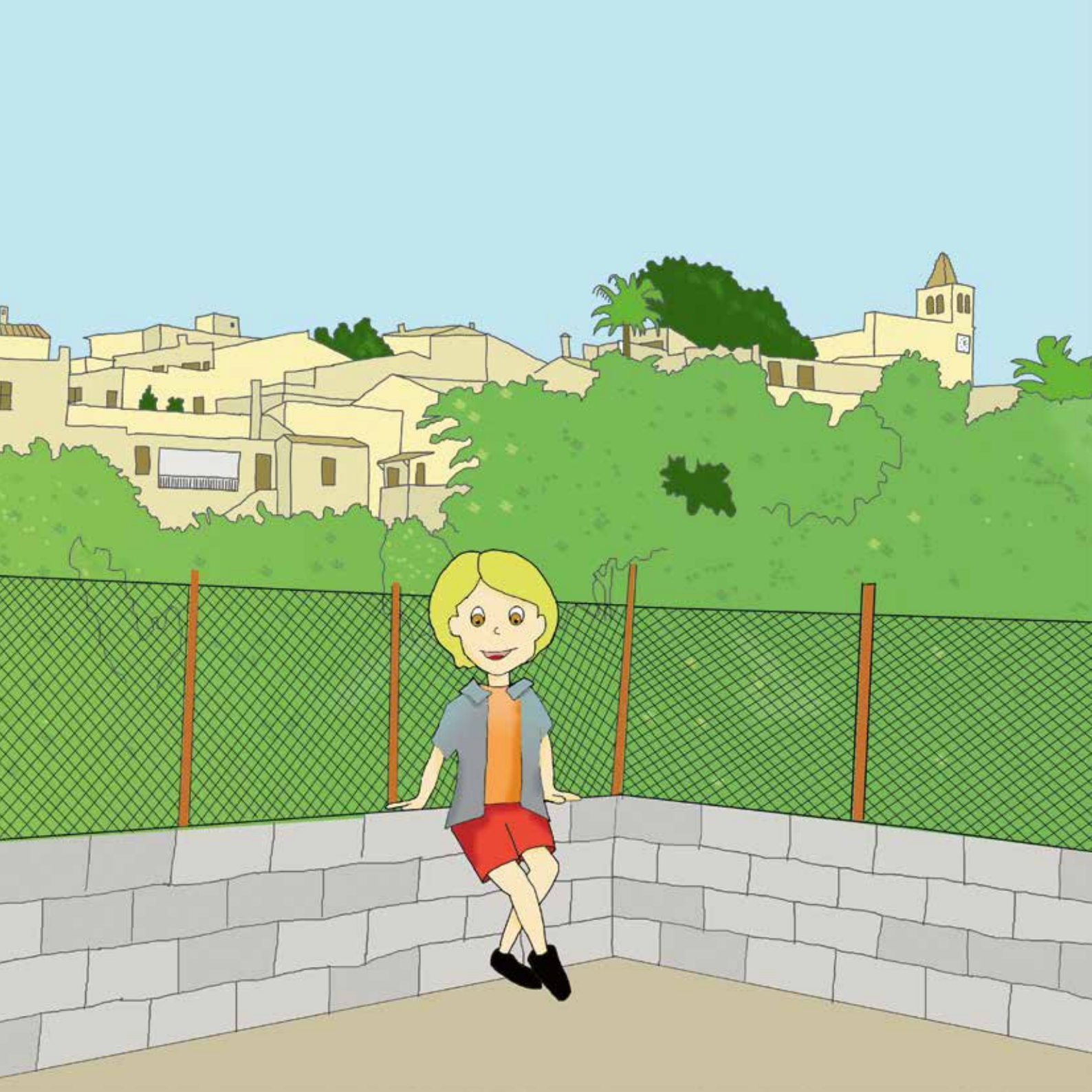
Agraïments:

Ajuntament de Búger • Consell Insular de Mallorca • Caterina Valriu

Búger és un poble petitó de Mallorca, però té el seu encant. Carrers estrets i una gent molt acollidora, sembla una família on tothom es coneix. Poble artesà que té una gran anomenada pels seus picarols i per les seves culleres de fusta.

En aquest poble hi viu un jove ben plantós, amb cara de primavera i resplendent com el sol. Més d'una al·lota el voldria com a pretendent!

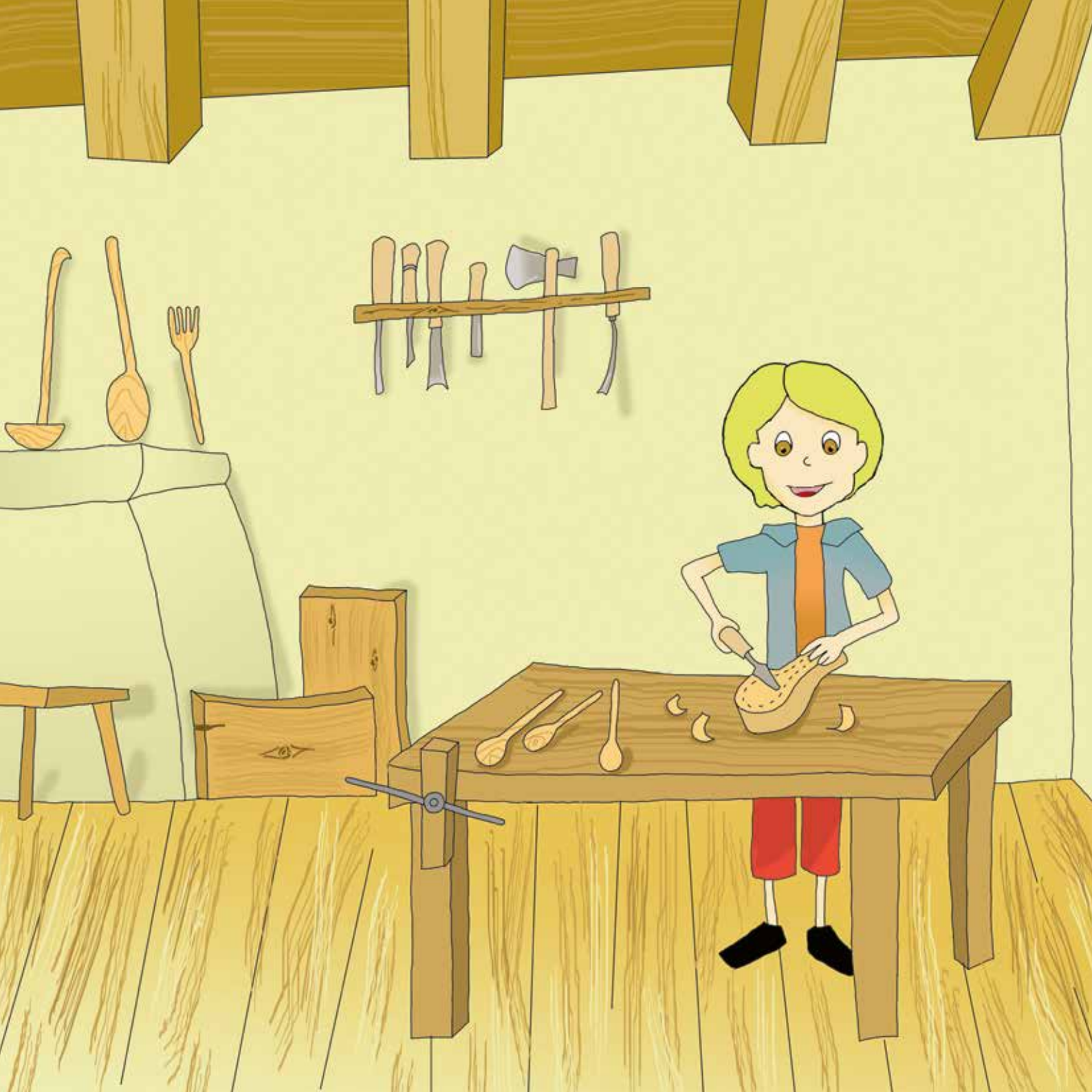

Cada dia, quan surt el sol, en Pere Cullerer s'aixeca i, cametes me valguen, cap al seu taller. El lloc on fa feina és petit i el seu ofici és de cullerer. A la seva botiga hi pengen culleres, forquetes, cullerots... tot fet de fusta. És un gran artesà perquè tot ho fa a mà. La seva gran habilitat i molta feina fan enveja!

De tot Mallorca van a Búger a comprar culleres, són tan bones que fan venir ganes de menjar-hi. En Pere no escatima temps perquè vol que les seves culleres siguin les millors.

Tothom, quan entra a la botiga, queda embadalit en veure aquesta bella artesania.

Vet aquí que a un país molt llunyà que té per nom
"l'Esclatalegria", hi vivia una princesa.

Sempre estava contenta i reia per les butxaques. Era una
princesa divertida, que sempre estava de
bona lluna i era molt estimada,
perquè davant qualsevol
necessitat sempre era
la primera en ajudar.

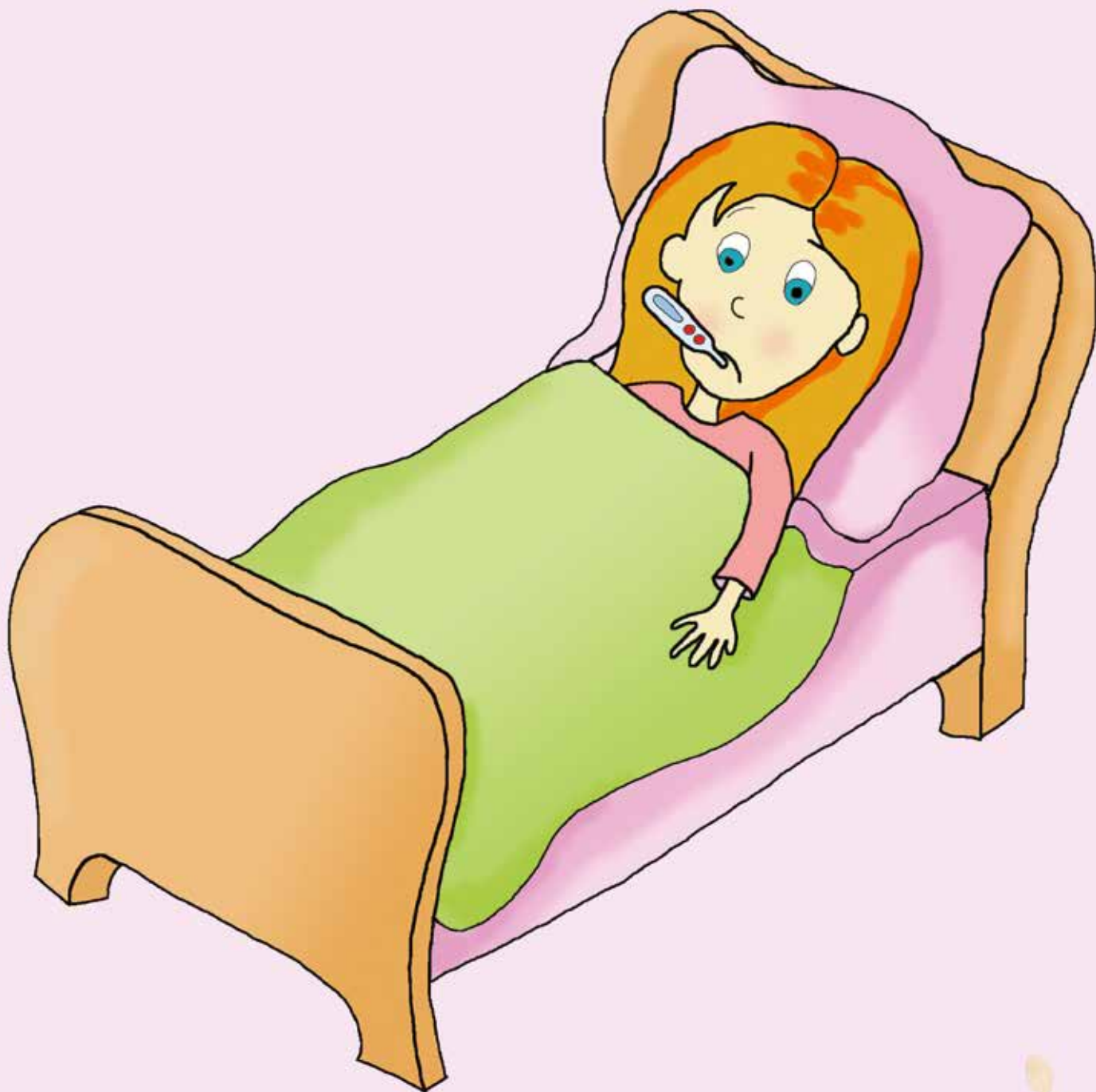

Heu de creure i pensar i pensar i creure que aquella al·lota tan eixerida i trempada, un mal dia es va posar trista. Ningú no sabia què tenia, va perdre la gana i no volia menjar. Metges de tot arreu la visitaren, però res de res, ningú no endevinava quina malaltia tenia. Què serà? Què no serà? Cap metge no tenia la solució i tots estaven confusos.

La notícia va volar com un llamp i arribà fins i tot a Búger, el poble de les culleres.

Na Maria, la tia d'en Pere Cullerer,
en saber la notícia de la princesa
del país de "l'Esclatalegria"
va anar a veure el seu nebot, en Pere.

–Pere, has sabut la notícia de la princesa?

–He sentit campanes - va dir en Pere.

–Crec que hauries de fer una cullera, com aquella de la teva
cosina Carme. Te'n recordes que quan va perdre la gana i li
regalares una cullera feta teva... no sé què passà, però amb un
tres i no res tot el que li posaven dins
el plat s'ho menjava, no hi quedava ni una mica.

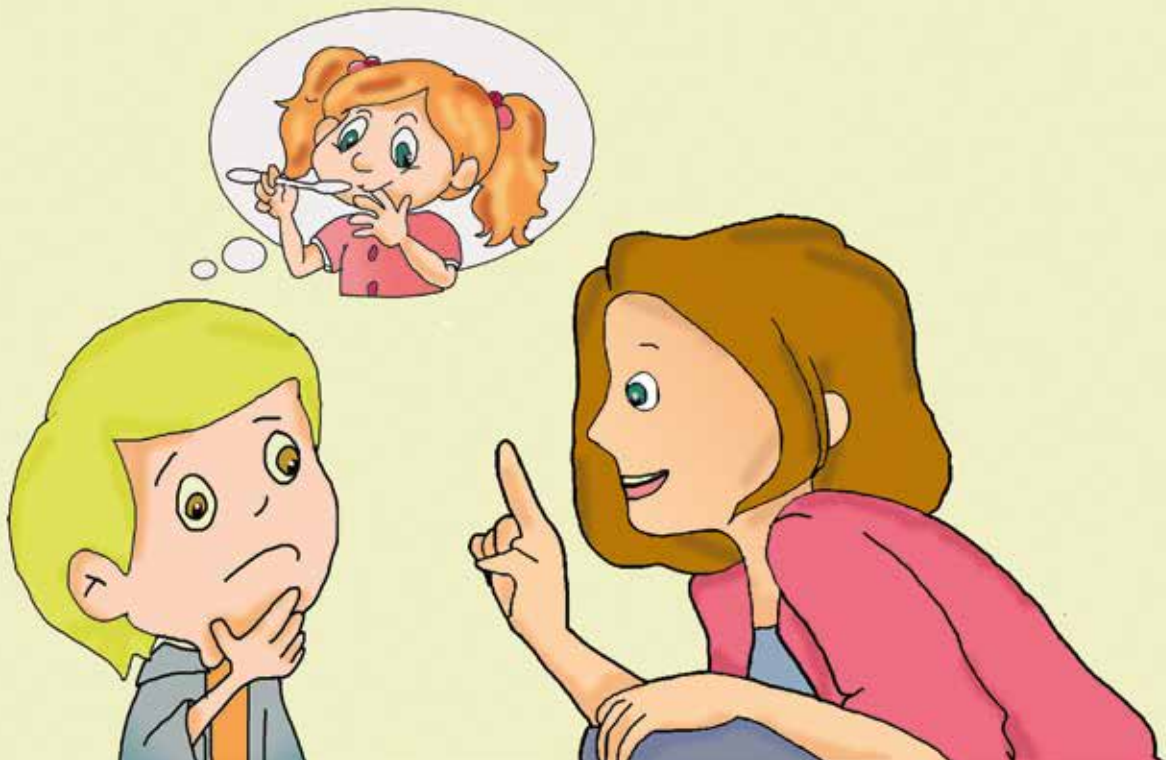
En Pere esclatà en rialles.

– Què deis tia! Creis que les meves culleres farien entrar en gana la princesa?

– De més verdes n’han madurades! – va dir na Maria.

En Pere estava pensatiu. Dins el seu cap reflexionava allò que li havia dit la seva tia.

– I si fos vera que les meves culleres fan entrar en gana!

Un bon dematí, en Pere partí cap a la serra de Tramuntana a cercar un tronc de boix per fer la cullera per a la princesa. En arribar al puig Tomir, va veure uns homes que feinejaven al bosc, podaven un boix. En Pere els va dir:

– Bon dia! Em podríeu donar un tronc d'aquest boix que heu podat? És per fer una cullera per a la princesa del país de "l'Esclatalegria".

– Agafa home! Si has de fer una cullera, el boix és la millor fusta.

En Pere, més content que un gínjol, partí cap a Búger amb el tronc davall el braç.

En arribar al taller, en Pere preparà les seves eines: el mosso, l'aixa, la xapeta, la destrat d'entaular i el buidador. No escatimà hores per fer-la. Després d'acabar la cullera, haver-li donat els darrers retocs i haver polit la fusta amb una raspa, una llima i amb la pell de peix d'escat, la cullera va quedar enllestida. No n'hi havia cap que li fes ombra. Tot el poble de Búger anava a veure-la. Tothom que entrava a la botiga exclamava:

- Pere! Jo la vull comprar!
- Jo també!
- En vull una, com aquesta!
- Què val?

En Pere, digué:

–No! Aquesta cullera no té preu, és per a la princesa del país de “l’Esclatalegria” que ha perdut la gana i l’ha de recobrar

Un dia de primavera, en Pere agafà els atapins i partí cap al país de "l'Esclatalegria" a veure la princesa que havia perdut la gana. Passà moltes penúries. Travessà terres i més terres i a la fi arribà al castell on vivia la princesa. Tocà a la porta:

–Toc, toc, toc!

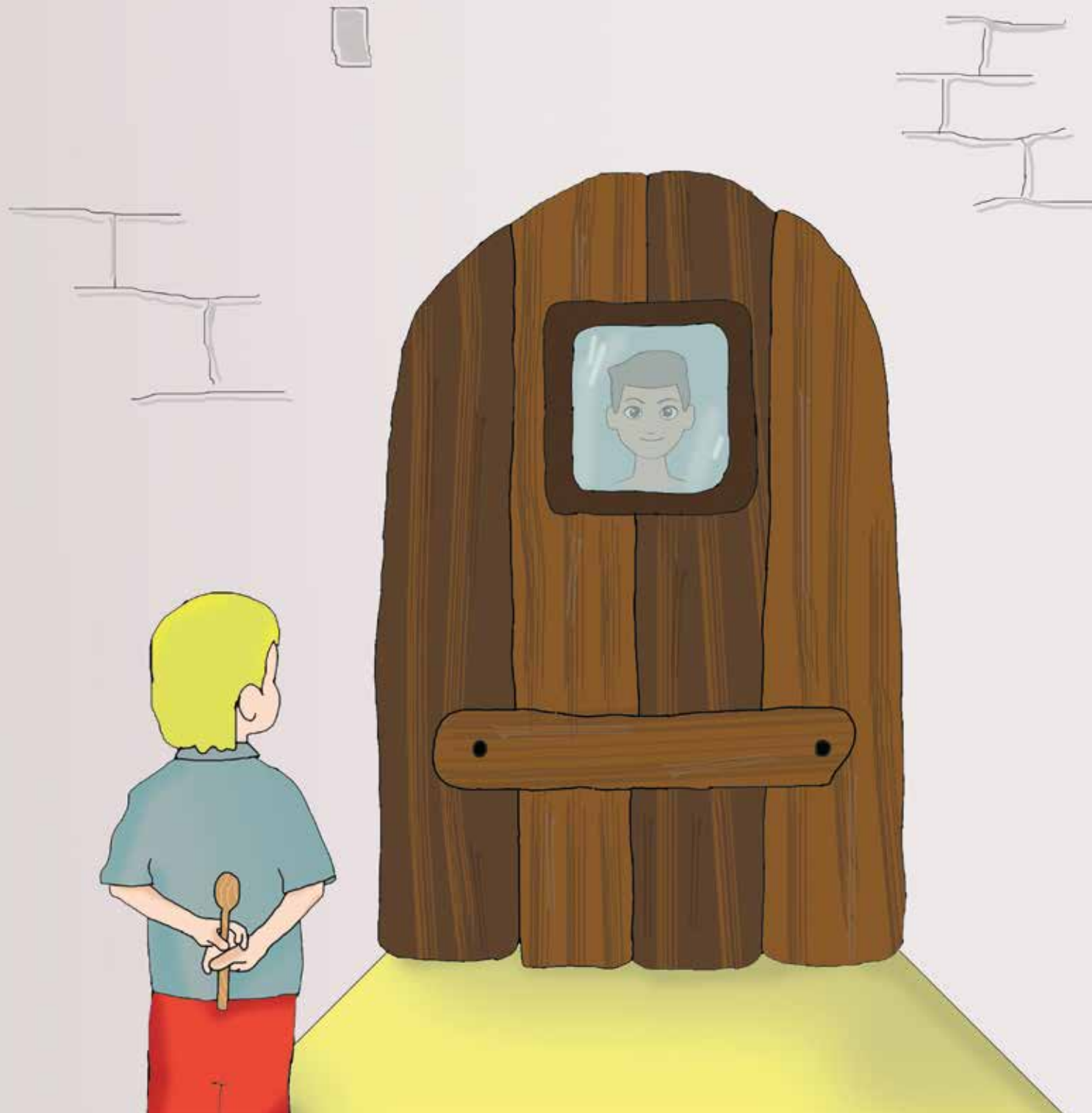
–Qui sou! – respongué una veu que mirava per una finestreta del portal.

–Som en Pere Cullerer. Venc del poble de Búger a fer un regal a la princesa.

–I què és aquest regal?

–Una cullera que fa recobrar la gana.

El feren entrar i el dugueren a la cambra on descansava la princesa.

En Pere, quan va veure la princesa, s'hi acostà i li digué:

–Princesa, som en Pere de Búger, què teniu? Vos puc ajudar?

La princesa obrí els ulls i digué:

–Estic molt malament, he perdut la gana i cap metge no té un remei per poder-la recobrar.

En Pere digué:

–Preparau una bona tassa de brou!

En Pere, tregué de la bossa la cullera que havia fet a Búger i la donà a la princesa. Podeu creure que, a la primera cullerada li va entrar tanta gana que amb un instant s'ho acabà tot.

–Que m'ha agradat aquest brou! Aquesta cullera fa miracles. En vull un altre plat!

La princesa ben aviat va tenir una panxa com unes xeremies.
Cada dia, tant per dinar com per sopar, demanava la cullera
que havia fet en Pere. Tot el que li donaven s'ho empassolava i
el plat quedava més net que una patena.

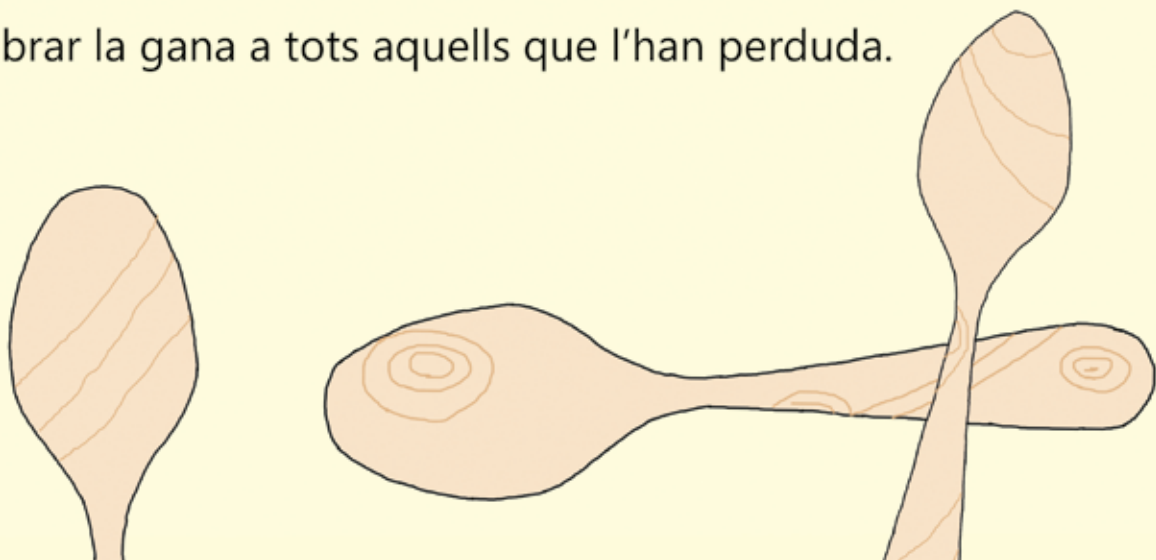

Quan la princesa va estar curada, digué a en Pere:

–Vull que tot el meu poble tengui una cullera de les teves, perquè si algú perd la gana, amb la teva cullera la recobrarà.

En Pere, més content que unes castanyetes, se'n tornà cap a Búger. Engrandí el seu taller i contractà un parell de mossos. Havia de fer moltes culleres i necessitava ajuda.

–Venga tots! A fer culleres per a la princesa del país de "l'Esclatalegria"! Les culleres de Búger són les millors, segur que faran recobrar la gana a tots aquells que l'han perduda.

Ben aviat en tingueren un bon munt. Feren una caixa ben grossa i les posaren dedins. Amb el carro d'en Pere les dugueren al moll de Palma i cap al país de "l'Esclatalegria" s'ha dit. En veure les culleres d'en Pere, tothom botà d'alegria. Encara es recorda aquesta dita: "Per recobrar la gana, no hi ha remei millor que una cullera de fusta d'en Pere de Búger".

Sabeu, encara queden culleres de les que feia en Pere. Demanau-les als vostres padrins, segur que en tenen alguna. Guardau-la com un tresor i si un dia perdeu la gana agafau la cullera de fusta i veureu que fa miracles.

Vocabulari

Aixa: Eina que té una fulla de ferro tallant unida a un mànec de fusta de manera que, posant el mànec vertical, el tall queda horitzontal.

Verduc: Serra llarga que es manejada per dos homes situats a cada cap per tallar el tronc.

Mosso: Tronc rodó que es posa davall els genolls del cullerer que està assegut en terra. El tronc té unes mosses de diferents tamanys i formes que serveixen per recolzar-hi la cullera i facin bon treballar.

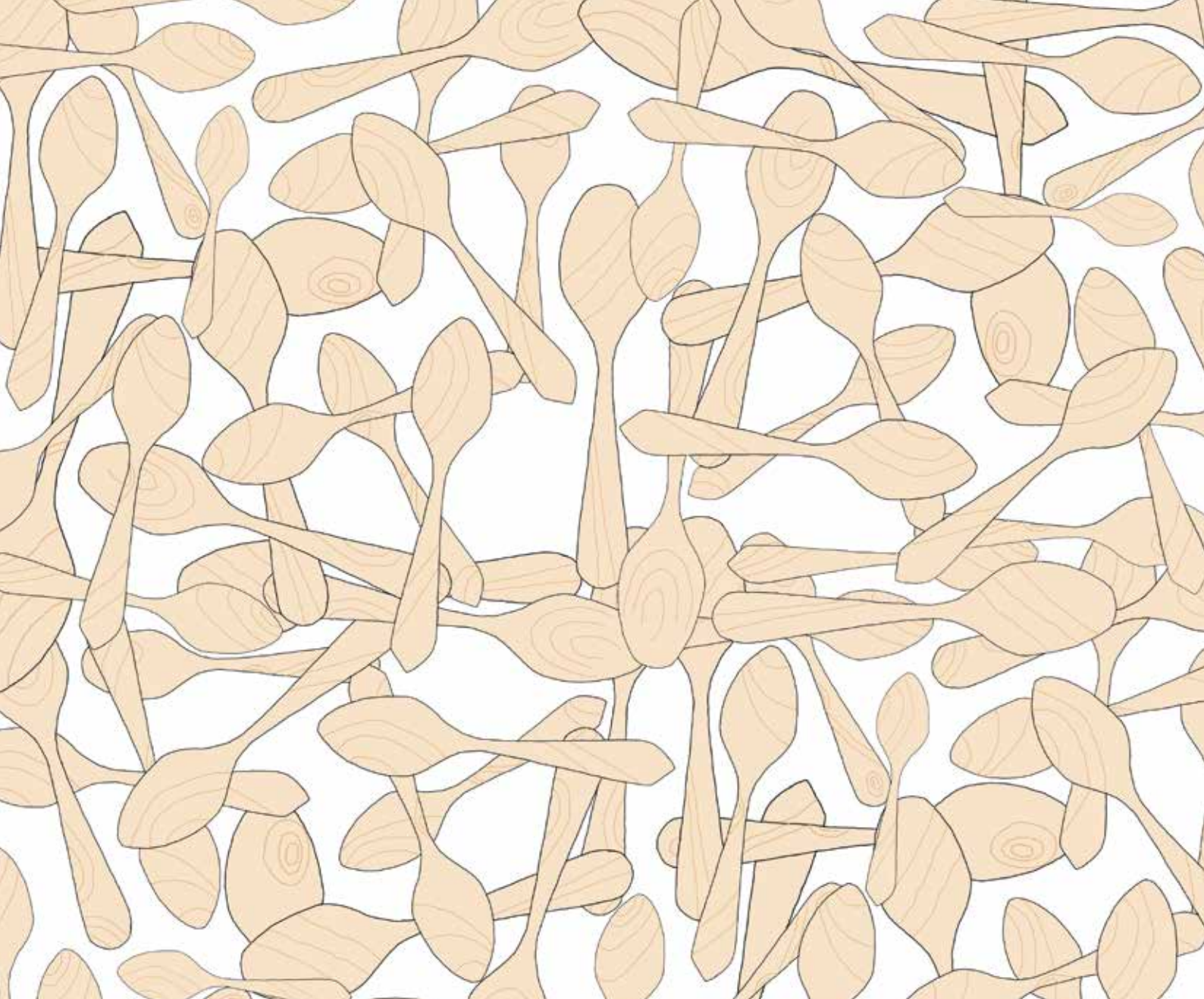
Sa xapeta: Espècie d'aixa petita amb la fulla estreta i corbada que servia per rebaixar la fusta.

Buidador: Eina tallant de fulla fixa i corbada, servia per a buidar la cullera.

Raspa, llima, pell de peix d'escat o també paper de vidre.

Destral d'entaular: Destral petita, que es maneja amb una sola mà. El cap de darrera és pla per poder-hi donar cops de massa i anar traient la fusta que fa nosa.

Desbastar i llavorar: Llevar amb un eina tallant els trossos de fusta que sobren.

Ajuntament de Búger

Consell de
Mallorca